

РЕПУБЛИКА СРПСКА  
ВЛАДА

НАЦРТ

ЗАКОН  
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНИ ЗАКОНА О КУЛТУРИ

Бања Лука, јуни 2025. године

## ЗАКОН О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНИ ЗАКОНА О КУЛТУРИ

### Члан 1.

У Закону о култури („Службени гласник Републике Српске“, број: 66/18) члан 5. мијења се и гласи:

„Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада), с циљем остваривања општег интереса у култури, доноси Стратегију развоја културе Републике Српске, на приједлог Министарства просвјете и културе (у даљем тексту: Министарство).“

### Члан 2.

Назив члана и члан 6. мијења се и гласи:

„Садржина стратегије

### Члан 6.

(1) Стратегија развоја културе Републике Српске је плански документ којим се утврђује анализа стања у култури, односно израђује стратешка платформа, утврђују дугорочни циљеви, приоритети и мјере развоја културе, идентификују кључни стратешки пројекти, утврђује унутрашња и међусобна усклађеност, израђује оквирни финансијски план за спровођење стратешког документа и оквир за спровођење, праћење, извјештавање и вредновање, а доноси се за одређени период.

(2) Стратегија развоја културе Републике Српске утврђује културну политику за период на који је донесена.

(3) На основу Стратегије развоја културе Републике Српске, Влада, на приједлог Министарства, доноси акциони план за спровођење стратешког документа, са приоритетима, надлежностима, носиоцима активности, очекиваним резултатима, индикаторима успјеха и роковима спровођења плана.“

### Члан 3.

Назив члана и члан 7. мијења се и гласи:

„Стратешки документи јединица локалне самоуправе  
и републичких установа културе

### Члан 7.

У складу са Стратегијом развоја културе Републике Српске и Стратегијом развоја јединице локалне самоуправе:

1) јединица локалне самоуправе доноси стратегију развоја културе јединице локалне самоуправе,

2) републичка установа културе доноси стратегију развоја установе.“

#### Члан 4.

Назив члана и члан 8. мијења се и гласи:

„Стручне комисије и савјетодавна тијела у култури

#### Члан 8.

(1) Министар просвјете и културе (у даљем тексту: министар), из реда умјетника и стручњака у култури, именује стручне комисије за процјену и вредновање стратешких програма и пројеката у култури.

(2) Министар може, из реда умјетника и стручњака у култури са доказаним резултатима у једној дјелатности или више културних дјелатности, формирати савјетодавно тијело ради давања мишљења и приједлога с циљем праћења и спровођења културне политике.

(3) Чланови комисија и чланови савјетодавног тијела имају право на накнаду за свој рад, а износ накнаде министар утврђује рјешењем.

(4) Висина накнаде за рад члановима комисије, односно члановима савјетодавног тијела не може бити мања од 50% просјечне плате, нити већа од једне просјечне плате у Републици исплаћене у претходној години.“

#### Члан 5.

У члану 15. у ставу 2. бришу се ријечи: „просвјете и културе (у даљем тексту: Министарство)“.

#### Члан 6.

У члану 20. у ставу 7. бришу се ријечи: „просвјете и културе (у даљем тексту: министар)“.

#### Члан 7.

У члану 32. у ставу 8. ријечи: „три године“ замјењују се ријечима: „пет година“.

#### Члан 8.

У члану 34. у ставу 9. ријечи: „три године“ замјењују се ријечима: „пет година“.

#### Члан 9.

Назив члана и члан 48. мијења се и гласи:

„Облици подршке

#### Члан 48.

(1) Културна политика се остварује кроз следеће облике подршке:

- 1) суфинансирање дјелатности из чл. 11. и 12. овог закона,
- 2) суфинансирање програма и пројеката субјеката у култури из члана 13. овог закона,

- 3) откуп књига, ликовних дјела, музејских предмета и других умјетничких дјела,
  - 4) суфинансирање манифестација од републичког значаја,
  - 5) суфинансирање пројеката културног стваралаштва националних мањина,
  - 6) суфинансирање програмских активности удружења од јавног интереса.
- (2) За облике подршке из става 1. т. 1), 2) и 3) овог члана министар рјешењем утврђује облик подршке и износ средстава за њихово суфинансирање из буџета Републике.
- (3) Поступак из става 1. т. 1), 2) и 3) овог члана врши се путем јавног конкурса.“

#### Члан 10.

Назив члана и члан 49. брише се.

#### Члан 11.

Члан 50. мијења се и гласи:

- „(1) У зависности од облика подршке и категорије конкурса програми и пројекти пријављени на јавни конкурс вреднују се на основу следећих критеријума:
- 1) квалитет и иновативност пројекта,
  - 2) капацитети (људски, технички, просторни) за реализацију пројекта,
  - 3) финансијски план,
  - 4) друштвени значај и утицај пројекта,
  - 5) видљивост пројекта у заједници.
- (2) Максималан број бодова које програм или пројекат може остварити на основу критеријума прописаних у ставу 1. овог члана је 100 бодова.
- (3) Програми и пројекти који остваре мање од 70 бодова неће бити суфинансирани.“

#### Члан 12.

Члан 51. мијења се и гласи:

- „(1) Приликом пријављивања на јавни конкурс подносиоци програма и пројеката су дужни да доставе следећу документацију:
- 1) пријавни образац,
  - 2) програм или пројектни образац (са детаљно разрађеним пројектом),
  - 3) финансијски образац,
  - 4) овјерену копију рјешења о регистрацији,
  - 5) извод из судског регистра,
  - 6) биланс стања и успјеха овјерен од Агенције за посредничке, информатичке и финансијске услуге (АПИФ) за претходну годину,
  - 7) биографије учесника, организатора, реализатора и партнера.
- (2) Јавним конкурсом утврдиће се, појединачно за сваку област културе, додатна документација коју је потребно доставити уз документацију наведену у ставу 1. овог члана.
- (3) Неблаговремене, недопуштене или непотпуне пријаве министар одбацује закључком.
- (4) Против закључка из става 3. овог члана није дозвољена посебна жалба.“

### Члан 13.

У члану 53. ст. 4. и 5. бришу се.

### Члан 14.

Члан 54. мијења се и гласи:

„(1) Право учешћа на јавном конкурс из члана 48. став 1. т. 1), 2) и 3) овог закона имају физичка и правна лица која имају пребивалиште у Републици, односно која су регистрована на територији Републике за обављање културне дјелатности.

(2) Установе културе чији оснивач је Република немају право учешћа на јавном конкурс.

(3) Право учешћа на јавном конкурс нема корисник средстава који се налази на листи субјеката који нису доставили уредан наративни и финансијски извјештај о утрошку средстава.“

### Члан 15.

У члану 56. у ставу 1. ријеч: „Министарству“ замјењује се ријечју: „министру“.

Ст. 2. и 3. мијењају се и гласе:

„(2) На основу утврђене ранг-листе из става 1. овог члана министар, у складу са расположивим средствима, доноси рјешење о суфинансирању програма или пројекта по конкурс.

(3) Рјешење из става 2. овог члана са ранг-листом програма и пројекта објављује се на интернет страници Министарства.“

### Члан 16.

Члан 59. мијења се и гласи:

„(1) Средства за остваривање општег интереса у култури обезбјеђују се у буџету Републике.

(2) Из буџета Републике обезбјеђују се средства за:

1) рад и функционисање јавних установа културе чији је оснивач Република,

2) суфинансирање инвестиционог улагања у установе културе чији је оснивач Република,

3) програмске активности јавних установа културе чији је оснивач Република,

4) суфинансирање установа културе чији је оснивач јединица локалне самоуправе по основу матичне дјелатности,

5) лична примања запослених у установама културе којима је утврђен статус матичности,

6) лична примања запослених у народним библиотекама чији је оснивач јединица локалне самоуправе,

7) право на накнаду прописану чланом 25. став 5. овог закона,

8) суфинансирање облика подршке у складу са чланом 48. овог закона.

(3) Износ средстава из става 2. т. 1) и 3) овог члана утврђује се на основу усвојеног буџета Министарства за текућу годину.

(4) Годишњи програм рада установа мора да дефинише и прати планиране активности, пројекте, програме и циљеве установе за текућу годину, са циљем да обухвати културне, умјетничке, едукативне и друге активности у складу са мисијом и визијом установе, док финансијски план мора да предвиђа приходе и расходе установе и да прати усвојени годишњи програм рада.

(5) Начин расподјеле средстава из става 2. т. 1) и 3) овог члана прописује се правилником, којим се разрађују услови из става 4. овог члана.

(6) Министар доноси Правилник о поступку утврђивања испуњености услова и начину расподјеле средстава установама културе чији је оснивач Република.

(7) Додјела средстава субјектима у култури врши се у складу са правилима државне помоћи у Републици.”

#### Члан 17.

У члану 63. у тачки 2) ријеч: „отклањање“ замјењује се ријечју: „усаглашавање“.

#### Члан 18.

Послије члана 66. додаје се нови члана 66а. који гласи:

„Доношење подзаконских аката

Члан 66а.

Министар ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети Правилник о поступку утврђивања испуњености услова и начину расподјеле средстава установама културе чији оснивач је Република (члан 59. став 6).“

#### Члан 19.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Број:  
Датум:

ПРЕДСЈЕДНИК  
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Ненад Стевандић

## **ОБРАЗЛОЖЕЊЕ НАЦРТА ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНИ ЗАКОНА О КУЛТУРИ**

### **I УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА**

Уставни основ за доношење Нацрта закона о измјенама и допуни Закона о култури садржан је у Амандману XXXII тачка 12. на члан 68. Устава Републике Српске, према коме Република Српска уређује и обезбјеђује бригу о дјечи и омладини, образовању, култури и заштити културних добара, физичкој култури. Такође, уставни основ садржан је и у члану 70. тачка 2. Устава Републике Српске, којим је утврђено да Народна скупштина Републике Српске доноси законе.

### **II УСКЛАЂЕНОСТ СА УСТАВОМ, ПРАВНИМ СИСТЕМОМ И ПРАВИЛИМА ЗА ИЗРАДУ ЗАКОНА И ДРУГИХ ПРОПИСА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Према Мишљењу Републичког секретаријата за законодавство број: 22.04-020-1762/25 од 4. јуна 2025. године, уставни основ за доношење овог закона садржан је у Амандману XXXII тачка 12. на члан 68. Устава Републике Српске, према којем Република, између осталог, уређује и обезбјеђује културу и заштиту културних добара. Такође, уставни основ за доношење овог закона садржан је и у члану 64. Устава Републике Српске, којим је утврђено да Република, између осталог, штити и подстиче очување и обогаћивање историјског, културног и умјетничког блага, као и у члану 70. тачка 2. Устава Републике Српске, којим је утврђено да Народна скупштина Републике Српске доноси законе.

Обрађивач Закона је, у складу са чланом 41. став 1. тачка 5. Правила за израду закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 24/14), у Образложењу Закона навео разлоге за доношење измјена Закона о култури („Службени гласник Републике Српске“, број: 66/18). У вези с тим, истакнуто је да су разлози за доношење овог закона садржани у потреби усклађивања важећег Закона о култури са правним системом, а односи се на доношење стратешких докумената у складу са Законом о стратешком планирању и управљању развојем у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 63/21). Поред тога, наведено је да постоји потреба да се отклоне потешкоће које су уочене током примјене важећег Закона, а отежавају примјену Закона, предложено је и доношење нових законских рјешења, као што је, између осталог, право на накнаду члановима комисије и савјетодавног тијела.

Обрађивач Закона наводи да је разлог за доношење овог закона садржан и у потреби да се поједине одредбе, које се суштински не мијењају, потпуније и прецизније дефинишу јер су се у примјени показале као недоречене или недовољно прецизне.

Републички секретаријат за законодавство размотрио је Нацрт закона и обрађивачу дао одређене примједбе и сугестије ради усклађивања предложеног текста Закона са Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске. Дате примједбе односе се на усаглашавање текста Закона са чл. 58, 83. и 84. Правила, а тичу се назива прописа о измјенама и допунама и нормативног облика, језика и стила писања прописа.

Секретаријат је дао сугестију да се изврши усклађивање члана 3. Нацрта закона са чланом 15. став 3. Закона о стратешком планирању и управљању развојем у Републици Српској, којим је прописано да се секторске стратегије јединица локалне самоуправе усклађују са стратегијом развоја Републике Српске, секторским стратегијама Републике Српске и стратегијом развоја јединице локалне самоуправе, будући да није било наведено усклађивање са стратегијом развоја јединице локалне самоуправе.

Указано је обрађивачу и на нејасно и непотпуно нормирање појединих одредаба Закона на начин да је Нацртом закона предвиђено да се питања која би требало да се уређују законом оставио могућност да се иста могу уредити нижим актима.

Обрађивач Закона је прихватио све примједбе и сугестије Секретаријата и уградио их у Нацрт закона.

Републички секретаријат за законодавство констатује да је обрађивач у Образложењу Закона навео да је поступио у складу са Смјерницама за поступање републичких органа управе о учешћу јавности и консултацијама у изради закона („Службени гласник Републике Српске“, број 86/22) и приликом израде Закона прибавио приједлоге и сугестије заинтересованих лица и уградио усвојене приједлоге у текст Нацрта закона.

Будући да постоји уставни основ за доношење предметног закона, да је Закон усаглашен са правним системом Републике Српске и Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске, мишљење Секретаријата за законодавство је да се Нацрт закона о измјенама и допуни Закона о култури може упутити даље на разматрање.

### **III УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРАВНИМ ПОРЕТКОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ**

Према Мишљењу Министарства за европске интеграције и међународну сарадњу, број: 17.03-020-1760/25 од 5. јуна 2025. године, а након увида у прописе Европске уније и анализе Нацрта закона о измјенама и допуни Закона о култури, нису установљени обавезујући секундарни извори права релевантни за предмет уређивања достављеног нацрта. Због тога у Изјави о усклађености стоји оцјена „непримјењиво“.

### **IV РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА**

Разлози за доношење Закона о измјенама и допуни Закона о култури произлазе из потребе да Стратегију развоја културе Републике Српске, умјесто Народне скупштине Републике Српске у чијој надлежности је то било по важећем Закону о култури, сада, на приједлог Министарства просвјете и културе, доноси Влада Републике Српске, с циљем усаглашавања са Законом о стратешком планирању и управљању развојем у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 63/21), а самим тим и остваривању општег интереса у култури.

Имајући у виду да је Стратегија развоја културе плански документ којим се утврђује анализа стања у култури, односно израђује стратешка платформа, уређују дугорочни циљеви, приоритети и мјере развоја културе, идентификују кључни стратешки пројекти, утврђује унутрашња и међусобна усклађеност, израђује оквирни финансијски план спровођење и оквир за спровођење, праћење, извјештавање и вредновање, било је потребно прописати да, поред тога што се доноси за одређени период, да ће Влада, на приједлог

министарства доносити акциони план, са приоритетима, надлежностима, носиоцима активности, очекиваним резултатима, индикаторима успјеха и роковима спровођења плана.

Имајући у виду сам циљ доношења стратегије развоја културе, било је потребно приписати и да ће стратешке документе развоја културе, доносити и јединице локалне самоуправе, које ће доносити стратегију развоја јединице локалне самоуправе, а републичке установе културе, доносиће стратегију развоја установе.

Будући да је било потребно измијенити члан 8. Закона, те прописати да, министар, из реда умјетника и стручњака у култури, именује стручне комисије за процјену и вредновање стратешких програма и пројеката у култури, као и то да министар може, из реда умјетника и стручњака у култури са доказаним резултатима рада у једној или више културних дјелатности, формирати савјетодавно тијело ради давања мишљења и пријелога с циљем праћења и спровођења културне политике, било је потребно прописати да чланови комисије, односно чланови савјетодавног тијела имају право на накнаду за свој рад, као и саму висину накнаде, коју ће министар утврдити рјешењем.

Законом о култури („Службени гласник Републике Српске“, број 66/18) у Глави VI прописано је остваривање културне политике, а били су прописани редовни и посебни облици подршке субјектима у култури, кроз поступке суфинансирања, а самим тим су ти облици на неки начин и раздвојени. Измјенама и допуном Закона о култури настоји се постићи изједначавање, у смислу да нема редовних и посебних облика подршке, већ су обједињени и таксативно набројани у члану 7. овог закона, који носи назив „Облици подршке“. С тим циљем је сад прописано да ће за све побројене облике подршке у члану 7. Закона о измјенама и допуни Закона о култури министар појединачним рјешењем утврдити облик подршке и износ средстава за њихово суфинансирање из буџета Републике, те да ће се сам поступак пријава за облике подршке обављати путем јавног конкурса.

Било је потребно прописати који су то, у зависности од облика подршке и категорије конкурса, критеријуми за вредновање програма и пројеката, број бодова који програм или пројекат може остварити на основу прописаних критеријума, као и то да програми и пројекти који не буду остварили довољан број бодова неће бити суфинансирани.

Такође, било је потребно прописати и која је то све документација потребна приликом пријављивања програма и пројеката на јавни конкурс, као и то да ће се јавним конкурсом уредити, појединачно за сваку област културе, додатна документација.

Оно што је новина, а прописује се Законом о измјенама и допуни Закона о култури, јесте и то да право учешћа на јавном конкурсима имају физичка и правна лица која имају пребивалиште у Републици Српској, односно лица која су регистрована на територији Републике за обављање културне дјелатности, те да установе културе чији је оснивач Република немају право учешћа на јавном конкурсима, нити корисници средстава који нису доставили уредан наративни и финансијски извјештај о утрошку средстава.

Новина је, такође, и то да се коначна ранг-листа програма и пројеката, као и рјешење о суфинансирању које доноси министар, сада објављује на страници Министарства просвјете и културе, а све с циљем доступности јавности и транспарентности.

Још једна од новина у Закону јесте и то да се детаљније разрађује члан 59. који се односи на расподјелу средстава из буџета Републике, те да ће се расподјела средстава републичким установама културе вршити у складу са годишњим програмом рада и финансијским планом, тј. у складу са одобреним средствима за културу из буџета за текућу годину, а сам начин расподјеле дефинисаће се Правилником о условима и начину расподјеле средстава установама културе чији је оснивач Република.

## V ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

**Чланом 1.** Нацрта закона о измјенама и допуни Закона о култури (у даљем тексту: Нацрт закона) врши се измјена члана 5. важећег Закона о култури (у даљем тексту: важећи Закон) којим се прописује да Влада Републике Српске с циљем остваривања општег интереса у култури доноси Стратегију развоја културе Републике Српске, на приједлог Министарства просвјете и културе.

**Чланом 2.** Нацрта закона врши се измјена члана 6. важећег Закона и мијења се назив члана, па је умјесто назива „Стратегија развоја културе јединица локалне самоуправе“ нови назив „Садржина стратегије“, а измјеном је дефинисано да је то плански документ којим се утврђују дугорочни циљеви, приоритети и мјере развоја културе, идентификују кључни стратешки пројекти, утврђује унутрашња и међусобна усклађеност, израђује оквирни финансијски план спровођења и оквир за спровођење, праћење, извјештавање и вредновање и доноси за одређени период.

Стратегија развоја културе утврђује културну политику за период на који је донесена, те ће на основу ње, Влада, на приједлог Министарства, донијети акциони план са приоритетима, надлежностима, носиоцима активности, очекиваним резултатима, индикаторима успјеха и роковима спровођења плана.

**Чланом 3.** Нацрта закона врши се измјена члана 7. важећег Закона и мијења се назив члана, па је умјесто назива „Садржина стратегије“, нови назив „Стратешки документи јединица локалне самоуправе и републичких установа културе“, а измјеном се прописује да у складу са Стратегијом развоја културе Републике Српске, стратешке документе доносе јединице локалне самоуправе за развој јединица локалне самоуправе, а републичке установа културе стратегију развоја установе.

**Чланом 4.** Нацрта закона мијења се члан 8. важећег Закона и мијења се назив члана, па је умјесто назива „Савјетодавна тијела у култури“, нови назив „Стручне комисије и савјетодавна тијела у култури“, а измјеном се прописује да министар, из реда умјетника и стручњака у култури, именује стручне комисије за процјену и вредновање стратешких програма и пројеката у култури, те да може, из реда умјетника и стручњака у култури са доказаним резултатима у једној дјелатности или више културних дјелатности, формирати савјетодавно тијело ради давања мишљења и приједлога с циљем праћења и спровођења културне политике, да чланови комисија имају право на накнаду за свој рад коју ће утврдити министар рјешењем, а висина накнаде не може бити мања од 50% просјечне плате, нити већа од једне просјечне плате у Републици исплаћене у претходној години.

**Чланом 5.** Нацрта закона бришу се у члану 15. у ставу 2. важећег Закона ријечи „просвјете и културе (у даљем тексту: Министарство) јер је измјенама раније скраћено.

**Чланом 6.** Нацрта закона бришу се у члану 20. у ставу 7. важећег Закона ријечи „просвјете и културе (у даљем тексту: министар)“ јер је измјенама раније скраћено.

**Чланом 7.** Нацрта закона врши се измјена у члану 32. у ставу 8. важећег Закона тако што се ријечи „три године“ замјењује ријечима „пет година“, а односи се на измјену рока за ревизију рјешења.

**Чланом 8.** Нацрта закона врши се измјена у члану 34. у ставу 9. важећег Закона тако што се ријечи „три године“ замјењује ријечима „пет година“, а односи се на измјену рока за ревизију рјешења.

**Чланом 9.** Нацрта закона мијења се члан 48. важећег Закона и мијења се назив члана, па је умјесто назива „Редовни облици подршке“, нови назив „Облици подршке“, а измјеном се прописује да се културна политика остварује кроз облике подршке субјектима у култури, који су таксативно набројани у том члану, да се то остварује у виду суфинансирања из буџета Републике, као и то да се поступак подршке субјектима остварује путем јавног конкурса, а министар рјешењем утврђује облик подршке и износ средстава за реализацију.

**Чланом 10.** Нацрта закона брише се члана 49. важећег Закона који се односио на посебне облике подршке јер је сувишан.

**Чланом 11.** Нацрта закона мијења се члан 50. важећег Закона, који носи назив „Критеријуми за вредновање“ и њиме се прописују критеријуми на основу којих ће се вредновати програми и пројекти пријављени на јавни конкурс, те да на основу тих критеријума програми и пројекти могу остварити максималан број бодова 100, а да програми и пројекти који остваре мање од 70 бодова неће бити суфинансирани.

**Чланом 12.** Нацрта закона мијења се члан 51. важећег Закона којим се прописује потребна документација за пријаву на конкурс, да ће се за сваку област у култури јавним конкурсом утврдити и додатна документација, као и то да неблаговремене, недопуштене или непотпуне пријаве неће бити разматране.

**Чланом 13.** Нацрта закона бришу се ст. 4. и 5. у члану 53. важећег Закона јер је измјенама раније дефинисано и сад су сувишни.

**Чланом 14.** Нацрта закона мијења се члан 54. важећег Закона којим се прописује да право учешћа на јавном конкурс у из члана 48. став 1. т. 1), 2) и 3) имају физичка и правна лица која имају пребивалиште у Републици Српској, односно која су регистрована на територији Републике за обављање културне дјелатности. Прописује се и да републичке установе културе немају право учешћа на јавном конкурс у да право учешћа на конкурс нема корисник средстава који се налази на листи субјеката који нису доставили уредан наративни и финансијски извјештај о утрошку средстава.

**Чланом 15.** Нацрта закона врши се измјена у члану 56. у ставу 1. ријеч: „Министарству“ замјењује се ријечју „министру“, врши се измјена и става 2. тако да ће на основу утврђење ранг-листе министар, у складу са расположивим средствима, донијети рјешење о суфинансирању програма или пројеката по конкурс у, те да ће се рјешење из става 2. са коначном ранг-листом програма и пројеката објавити на интернет страници Министарства.

**Чланом 16.** Нацрта закона мијења се члан 59. важећег Закона у којем се додају нови ст. 3, 4, 5, 6. и 7. којим се прописује шта треба да садрже годишњи програм рада и финансијски план установа, начин распоdjеле износа средстава установама културе, као и то да ће се то уредити правилником, те да се распоdjела средстава државне помоћи субјектима у култури вршити на начин и у складу са прописима којима се уређује систем државне помоћи у Републици.

**Чланом 17.** Нацрта закона врши се измјена у члану 63. у тачки 2) ријеч „отклањање“ замјењује се ријечју „усаглашавање“.

**Чланом 18.** Нацрта закона прописује се доношење новог члана 66а. „Доношење подзаконских аката“ којим се прописује да ће министар у року шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети Правилник о условима и начину распоdjеле средстава установама културе чији је оснивач Република (члан 59. став 6).

**Чланом 19.** Нацрта закона прописано је да Закон о измјенама и допуни Закона о култури ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

## **VI ПРОЦЈЕНА УТИЦАЈА ЗАКОНА, ДРУГИХ ПРОПИСА И ОПШТИХ АКТА НА УВОЂЕЊУ НОВИХ, ИЗМЈЕНУ ИЛИ УКИДАЊЕ ПОСТОЈЕЋИХ ФОРМАЛНОСТИ КОЈЕ ОПТЕРЕЂУЈУ ПРИВРЕДНО ПОСЛОВАЊЕ**

Увидом у Нацрт закона о измјенама и допуни Закона о култури и Образац 1. процјене закона, Министарство привреде и предузетништва, у мишљењу број 18.06-322-141/25 од 4. јун 2025. године, констатује да је обрађивач спровео сљедеће методолошке кораке процјене утицаја прописа:

Нацрт је планиран Програмом рада Народне скупштине Републике Српске за 2025. годину и усклађен са Стратегијом развоја културе Републике Српске 2023-2030.

У вези са проблемом који се жели ријешити, обрађивач је навео неусклађеност важећег Закона о култури са Законом о стратешком планирању и управљању развојем у Републици Српској, у дијелу који се односи на доношење стратешких докумената. Поред тога, установе културе као носиоци дјелатности у култури, немају обавезу усклађивања стратешких докумената са Стратегијом развоја културе у Републици Српској, те се из тог разлога Нацртом прописује да републичка установа културе доноси стратегију развоја установе. Проблем се огледа и у томе, што су важећем законом прописани редовни и посебни облици подршке субјектима у култури, кроз редовне поступке финансирања, те се Нацртом наведени облици подршке обједињавају. Осим тога, уочена је потреба да се јасније пропишу одредбе о финансирању у култури и начину расподеле средстава за остваривање општег интереса у култури из буџета Републике, као и потреба да се пропише накнада за чланове стручне комисије за процјену и вредновање стратешких програма и пројеката у култури и чланове савјетодавног тијела у култури.

Циљ који се жели постићи доношењем Нацрта је унапређење развоја културе у Републици Српској.

Код утврђивања опција за постизање циљева и њихове анализе, утврђено је да се циљ може постићи једино регулаторном мјером.

У вези са утицајем на јавне буџете, обрађивач је навео да ће се средства за спровођење Нацрта обезбиједити из буџета Републике Српске, сходно развојном документу културе Републике Српске и јединица локалне самоуправе. Средства за накнаде за рад чланова стручне комисије и савјетодавног тијела обезбиједиће се из буџета Министарства просвјете и културе. Нацртом је прописано да износ ове накнаде, чија висина не може бити мања од 50% просјечне плате, нити већа од једне просјечне плате у Републици Српској исплаћене у претходној години, министар утврђује рјешењем.

У вези са утицајем на пословање, обрађивач је навео да ће Нацрт позитивно утицати на удружења у култури која имају статус репрезентативних струковних и репрезентативних удружења, у погледу периода важења стеченог статуса. Поред тога, Нацртом се обједињавају облици подршке у остваривању културне политике и настоји постићи изједначавање и једнообразно поступање према свим субјектима у култури.

Нацртом је прописана измјена три формалности: Рјешење о утврђивању статуса репрезентативног струковног удружења у култури, Рјешење о утврђивању статуса репрезентативног удружења у култури и Рјешење о суфинансирању програма или пројеката

у култури. Измјена формалности Рјешење о утврђивању статуса репрезентативног струковног удружења у култури и Рјешење о утврђивању статуса репрезентативног удружења у култури извршена је у погледу продужења периода након којег рјешење подлијеже ревизије, с три године на пет година. Измјена формалности Рјешење о суфинансирању програма или пројеката у култури састоји се у спајању поступка редовних и посебних облика подршке субјектима у култури, прописивању критеријума за вредновање програма и пројеката пријављених на јавни конкурс. Сугеришемо да се у фази израде приједлога закона, уваже принципи Пројекта оптимизације административних процедура и формалности.

У вези са социјалним утицајем, обрађивач је навео да ће Нацрт допринијети квалитетнијем спровођењу културне политике.

У вези са утицајем на животну средину, обрађивач је навео да Нацрт неће утицати на животну средину.

У погледу осталих методолошких корака процјене утицаја прописа, обрађивач је навео да су консултације извршене са стручњацима из области истраживања, презентовања, документовања, заштите и промоције културе. Нацрт је био доступан јавности путем интернет странице Министарства просвјете и културе и на исти није било примједби и сугестија.

Када је у питању праћење спровођења прописа, обрађивач је навео да ће Министарство просвјете и културе примјену закона пратити кроз реализацију Акционог плана Стратегије развоја културе Републике Српске 2020–2030. и кроз анализу извјештаја о утрошку одобрених средстава за остваривање културне политике.

Министарство привреде и предузетништва утврдило је да је обрађивач, приликом спровођења процјене утицаја прописа, поступио у складу с Одлуком о процјени утицаја прописа.

## **VII УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ И КОНСУЛТАЦИЈЕ У ИЗРАДИ ЗАКОНА**

У складу са Смјерницама за поступање републичких органа управе о учешћу јавности и консултацијама у изради закона („Службени гласник Републике Српске“, број 86/22), Нацрт закона о измјенама и допуни Закона о култури објављен на интернет страници Министарства просвјете и културе у мају мјесецу и упућен заинтересованим субјектима да би био доступан широј јавности ради давања евентуалних примједба и сугестија.

На текст Нацрта закона о измјенама и допуни Закона о култури није било примједба, нити сугестија.

## **VIII ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ЕКОНОМСКА ОПРАВДАНOST ДОНОШЕЊА ЗАКОНА**

За спровођење овог закона нису потребна додатна средства из буџета Републике Српске.

**ЗАКОН О КУЛТУРИ**

(Текст предложених измјена и допуне уграђен у основни текст Закона)

**Стратегија развоја културе Републике**

**Члан 5.**

**Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада), с циљем остваривања општег интереса у култури, доноси Стратегију развоја културе Републике Српске, на приједлог Министарства просвјете и културе (у даљем тексту: Министарство).**

**Садржина стратегије**

**Члан 6.**

**(1) Стратегија развоја културе Републике Српске је плански документ, којим се утврђује анализа стања у култури, односно израђује стратешка платформа, утврђују дугорочни циљеви, приоритети и мјере развоја културе, идентификују кључни стратешки пројекти, утврђује унутрашња и међусобна усклађеност, израђује оквирни финансијски план за спровођење стратешког документа и оквир за спровођење, праћење, извјештавање и вредновање, и доноси се за одређени период.**

**(2) Стратегија развоја културе Републике Српске утврђује културну политику за период на који је донесена.**

**(3) На основу Стратегије развоја културе Републике Српске, Влада, на приједлог министарства, доноси акциони план за спровођење стратешког документа, са приоритетима, надлежностима, носиоцима активности, очекиваним резултатима, индикаторима успјеха и роковима спровођења плана.**

**Стратешки документи јединица локалне самоуправе  
и републичких установа културе**

**Члан 7.**

**У складу са Стратегијом развоја културе Републике Српске и Стратегијом развоја јединице локалне самоуправе:**

- 1) јединица локалне самоуправе доноси стратегију развоја културе јединице локалне самоуправе,**
- 2) републичка установа културе доноси стратегију развоја установе.**

**Стручне комисије и савјетодавна тијела у култури**

**Члан 8.**

**(1) Министар просвјете и културе (у даљем тексту: министар), из реда умјетника и стручњака у култури, именује стручне комисије за процјену и вредновање стратешких програма и пројеката у култури.**

**(2) Министар може, из реда умјетника и стручњака у култури са доказаним резултатима у једној дјелатности или више културних дјелатности, формирати савјетодавно тијело ради давања мишљења и приједлога с циљем праћења и спровођења културне политике.**

**(3) Чланови комисија и чланови савјетодавног тијела имају право на накнаду за свој рад, а износ накнаде министар утврђује рјешењем.**

**(4) Висина накнаде за рад члановима комисије, односно члановима савјетодавног тијела не може бити мања од 50% просјечне плате, нити већа од једне просјечне плате у Републици исплаћене у претходној години.**

#### Оснивање установе културе Члан 15.

(1) Јавну установу културе може основати Република и јединица локалне самоуправе.

(2) Приватну установу културе може основати домаће и страно правно или физичко лице, уз сагласност Министарства, под условима утврђеним овим законом и посебним законом којим се уређује обављање одређене дјелатности из области културе.

(3) Ако установу културе оснива више оснивача, оснивачи закључују уговор о оснивању, којим се регулишу међусобна права и обавезе.

(4) Оснивач установе културе обезбјеђује средства потребна за њено оснивање и почетак рада.

#### Регистар умјетника и Регистар стручњака у култури Члан 20.

(1) Министарство, у циљу планирања и спровођења културне политике, као и праћења, анализирања и унапређења појединих области културне дјелатности, води евиденцију о умјетницима и стручњацима у култури који живе и раде на територији Републике.

(2) Евиденција умјетника, односно стручњака у култури врши се уписивањем у Регистар умјетника и Регистар стручњака у култури.

(3) Регистар умјетника и Регистар стручњака у култури води Министарство.

(4) У регистре из става 3. овог члана уносе се подаци:

- 1) име и презиме,
- 2) држављанство,
- 3) мјесто пребивалишта,
- 4) подручје дјеловања у култури,
- 5) број радова,
- 6) одговарајуће звање (за стручњаке у култури),
- 7) број под којим је умјетник, односно стручњак у култури уписан у регистар.

(5) Измјене података које су настале након првог уписа у Регистар умјетника и Регистар стручњака у култури врши се на основу захтјева умјетника, односно стручњака у култури.

(6) Брисање из Регистра умјетника и Регистра стручњака у култури врши се по службеној дужности ако умјетник или стручњак не испуњавају услове из чл. 21. и 22. овог закона, као и на основу личног захтјева за брисање из евиденције.

(7) Министар доноси Правилник о поступку вођења Регистра умјетника и Регистра стручњака у култури.

#### Услови и поступак стицања статуса репрезентативног струковног удружења Члан 32.

(1) Утврђивање статуса репрезентативног струковног удружења Министарство спроводи путем јавног позива.

(2) Општи услови за стицање статуса репрезентативног струковног удружења су:

1) да је удружење основано у складу са законом којим се уређује оснивање и рад удружења,

2) да је регистровано и дјелује на цијелој територији Републике и

3) да има позитиван биланс стања и успјеха за посљедње двије године.

(3) Посебни услови и критеријуми за стицање статуса репрезентативног струковног удружења су:

1) да има највећи број регистрованих умјетника, односно стручњака у култури који су активни чланови удружења са територије цијеле Републике,

2) да има доказан број и обим активности које је удружење реализовало у посљедње двије године и

3) квалитет годишњег програма рада.

(4) Министар рјешењем именује комисију која утврђује испуњеност услова из ст. 2. и 3. овог члана.

(5) На основу критеријума из става 3. овог члана комисија врши вредновање удружења.

(6) Министар, на приједлог комисије, доноси рјешење о утврђивању статуса репрезентативног струковног удружења у култури.

(7) Рјешење министра је коначно и против њега није дозвољена жалба, али се може тужбом покренути управни спор пред надлежним судом.

(8) Рјешење из става 6. овог члана подлијеже ревизији након **пет година** од дана достављања рјешења.

(9) Министарство по службеној дужности води рачуна о истеку рока из става 8. овог члана.

(10) Рјешење из става 6. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Српске“.

#### Услови и поступак стицања статуса репрезентативног удружења у култури Члан 34.

(1) Статус репрезентативног удружења у култури може се утврдити за удружење из сваке појединачне дјелатности прописане у чл. 11. и 12. овог закона.

(2) Поступак утврђивања статуса репрезентативног удружења у култури Министарство спроводи путем јавног позива.

(3) Општи услови за стицање статуса репрезентативног удружења у култури су:

1) да је удружење основано у складу са законом којим се уређује оснивање и рад удружења,

2) да остварује вишегодишњи континуитет постојања и рада удружења и

3) да има позитиван биланс стања и успјеха за посљедње двије године.

(4) Посебни услови и критеријуми за стицање статуса репрезентативног удружења у култури су:

1) број регистрованих умјетника, односно стручњака у култури који су активни чланови удружења,

2) број и обим реализованих пројеката,

3) квалитет реализованих пројеката,

4) видљивост њиховог рада и дјеловања у заједници и

5) успјех и допринос остваривању општег интереса у култури.

(5) Министар рјешењем именује комисију која утврђује испуњеност општих и посебних услова прописаних у ст. 3. и 4. овог члана.

(6) На основу критеријума из става 4. овог члана комисија врши вредновање удружења.

(7) Министар на приједлог комисије доноси рјешење о утврђивању статуса репрезентативног удружења у култури.

(8) Рјешење министра је коначно и против њега није дозвољена жалба, али се може тужбом покренути управни спор пред надлежним судом.

(9) Рјешење из става 7. овог члана подлијеже ревизији након **пет година** од дана достављања рјешења.

(10) Министарство по службеној дужности води рачуна о истеку рока из става 9. овог члана.

(11) Рјешење из става 7. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Српске“.

## **Облици подршке**

### **Члан 48.**

**(1) Културна политика се остварује кроз сљедеће облике подршке:**

1) суфинансирање дјелатности из чл. 11. и 12. овог закона,

2) суфинансирање програма и пројеката субјеката у култури из члана 13. овог закона,

3) откуп књига, ликовних дјела, музејских предмета и других умјетничких дјела,

4) суфинансирање манифестација од републичког значаја,

5) суфинансирање пројеката културног стваралаштва националних мањина,

6) суфинансирање програмских активности удружења од јавног интереса.

(2) За облике подршке из става 1. т. 1), 2) и 3) овог члана министар рјешењем утврђује облик подршке и износ средстава за њихово суфинансирање из буџета Републике.

(3) Поступак из става 1. т. 1), 2) и 3) овог члана врши се путем јавног конкурса.

Посебни облици подршке  
Члан 49.

**Брисан је.**

Критеријуми за вредновање  
Члан 50.

- (1) У зависности од облика подршке и категорије конкурса програми и пројекти пријављени на јавни конкурс вреднују се на основу следећих критеријума:**
- 1) квалитет и иновативност пројекта,**
  - 2) капацитети (људски, технички, просторни) за реализацију пројекта,**
  - 3) финансијски план,**
  - 4) друштвени значај и утицај пројекта,**
  - 5) видљивост пројекта у заједници.**
- (2) Максималан број бодова које програм или пројекат може остварити на основу критеријума прописаних у ставу 1. овог члана је 100 бодова.**
- (3) Програми и пројекти који остваре мање од 70 бодова неће бити суфинансирани.**

Потребна документација  
Члан 51.

- (1) Приликом пријављивања на јавни конкурс подносиоци програма и пројеката су дужни да доставе следећу документацију:**
- 1) пријавни образац,**
  - 2) програм или пројектни образац (са детаљно разрађеним пројектом),**
  - 3) финансијски образац,**
  - 4) овјерену копију рјешења о регистрацији,**
  - 5) извод из судског регистра,**
  - 6) биланс стања и успјеха овјерен од Агенције за посредничке, информатичке и финансијске услуге (АПИФ) за претходну годину,**
  - 7) биографије учесника, организатора, реализатора и партнера.**
- (2) Јавним конкурсом утврдиће се, појединачно за сваку област културе, додатна документација коју је потребно доставити уз документацију наведену у ставу 1. овог члана.**
- (3) Неблаговремене, недопуштене или непотпуне пријаве министар одбацује закључком.**
- (4) Против закључка из става 3. овог члана није дозвољена посебна жалба.**

Комисија за вредновање програма и пројеката  
Члан 53.

- (1) Вредновање програма и пројеката из одређених области културе врши Комисија за вредновање програма и пројеката (у даљем тексту Комисија).**

- (2) Министар именује Комисију из реда умјетника и стручњака у култури.  
(3) Права и обавезе чланова Комисије дефинишу се појединачним уговорима.

Право учешћа на конкурс  
Члан 54.

**(1) Право учешћа на јавном конкурс из члана 48. став 1. т. 1), 2) и 3) овог закона имају физичка и правна лица која имају пребивалиште у Републици, односно која су регистрована на територији Републике за обављање културне дјелатности.**

**(2) Установе културе чији оснивач је Република немају право учешћа на јавном конкурс.**

**(3) Право учешћа на јавном конкурс нема корисник средстава који се налази на листи субјеката који нису доставили уредан наративни и финансијски извјештај о утрошку средстава.**

Одлука и уговор о суфинансирању  
Члан 56.

**(1) Након што је извршила стручно вредновање, Комисија, у писаној форми, министру, предлаже ранг-листу програма и пројеката за суфинансирање.**

**(2) На основу утврђене ранг-листе из става 1. овог члана министар, у складу са расположивим средствима, доноси рјешење о суфинансирању програма или пројекта по конкурс.**

**(3) Рјешење из става 2. овог члана са ранг-листом програма и пројеката објављује се на интернет страници Министарства.**

**(4) Рјешење министра је коначно и против њега није дозвољена жалба, али се може тужбом покренути управни спор пред надлежним судом.**

**(5) Министар са корисником буџетских средстава (у даљем тексту: корисник) потписује уговор којим се регулишу међусобна права и обавезе.**

Средства из буџета Републике  
Члан 59.

**(1) Средства за остваривање општег интереса у култури обезбјеђују се у буџету Републике.**

**(2) Из буџета Републике обезбјеђују се средства за:**

- 1) рад и функционисање јавних установа културе чији је оснивач Република,**
- 2) суфинансирање инвестиционог улагања у установе културе чији је оснивач Република,**
- 3) програмске активности јавних установа културе чији је оснивач Република,**
- 4) суфинансирање установа културе чији је оснивач јединица локалне самоуправе по основу матичне дјелатности,**

5) лична примања запослених у установама културе којима је утврђен статус матичности,

6) лична примања запослених у народним библиотекама чији је оснивач јединица локалне самоуправе,

7) право на накнаду прописану чланом 25. став 5. овог закона,

8) суфинансирање облика подршке у складу са чланом 48. овог закона.

(3) Износ средстава из става 2. т. 1) и 3) овог члана утврђује се на основу усвојеног буџета Министарства за текућу годину.

(4) Годишњи програм рада установа мора да дефинише и прати планиране активности, пројекте, програме и циљеве установе за текућу годину, са циљем да обухвати културне, умјетничке, едукативне и друге активности у складу са мисијом и визијом установе, док финансијски план мора да предвиђа приходе и расходе установе и да прати усвојени годишњи програм рада.

(5) Начин расподеле средстава из става 2. т. 1) и 3) овог члана прописује се правилником, којим се разрађују услови из става 4. овог члана.

(6) Министар доноси Правилник о поступку утврђивања испуњености услова и начину расподеле средстава установама културе чији је оснивач Република.

(7) Додјела средстава субјектима у култури врши се у складу са правилима државне помоћи у Републици.

Овлашћења инспектора

Члан 63.

У поступку инспекцијског надзора инспектор је овлашћен да:

1) наложи отклањање недостатака насталих неизвршавањем или неправилном примјеном овог закона и подзаконских прописа и аката,

2) наложи **усаглашавање** појединачних аката који су у супротности са овим законом, подзаконским прописима и актима донесеним на основу Закона,

3) наложи поништавање појединачних аката, уколико утврди да су донесени супротно одредбама овог закона, подзаконским прописима и општим актима,

4) наложи управном одбору и директору да поништи одлуку која је у супротности са овим законом, подзаконским прописима и другим актима донесеним на основу овог закона,

5) предузме и друге мјере и радње за које је овлашћен овим законом или другим законима којим се уређују појединачне дјелатности у култури.

Доношење подзаконских аката

Члан 66а.

Министар ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети Правилник о поступку утврђивања испуњености услова и начину расподеле средстава установама културе чији оснивач је Република (члан 59. став 6).